

Världens äldsta instrument?

Psalmodikon är ett svenskt kulturarv, som tyvärr är på väg att försvinna. Ändå var detta det vanligaste instrumentet i Sverige under 1800-talet.

Vi är några entusiaster som försöker hålla liv i traditionen men vi behöver fler som är intresserade.

Vi som spelar idag är främst kulturhistoriskt intresserade och det finns en hemsida om oss med mer info, www.npsalmodikonforbundet.se och på Facebook, *Nordiska Psalmodikonförbundet*.

Nordiska Psalmodikonförbundet grundades 1996 och är helt ideellt. I början av år 2015 är vi cirka 100 medlemmar.

För 100 kr kan man bli medlem i förbundet. Man får två tidningar hemsända samt rabatter på tillbehör såsom strängar och stall.

Det finns även 1800-talspsalmodikon att köpa.

I augusti varje år är det årsstämma.

Världens största psalmodikonmuseum finns i Östervåla i Uppland - orten där Johannes Dillner ligger begravd.

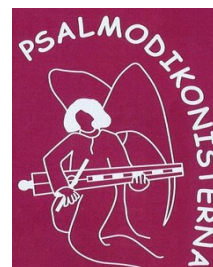
Hjälp till att värna vårt svenska kulturarv från 1800-talet!

Sprid gärna informationen om ett instrument som alla kan spela.

Det finns kurser i psalmodikon, bl.a. via Sensus på Medborgarplatsen i Stockholm men även på andra håll i Sverige.

Välkommen till Nordiska Psalmodikonförbundet!

Med vänliga hälsningar Göran Carlström, ordförande,
telefon: 070 6890408 eller 08-56848999
goran.kelly@gmail.com

**Spelgruppen PSALMODIKONISTERNA
bjuder på en tidsresa med sina
psalmodikon, ett instrument från
1800-talet med en unik klangbild.**

Vi kommer gärna och spelar vid samlingar, musikaftnar och Gudstjänster. Vi lägger tillsammans med Er upp ett program som passar för just det tillfället.

Vårt mest önskade program heter: *"Sjung med oss de älskade psalmerna"*, vi spelar och sjunger tillsammans med deltagarna välkända psalmer och sånger, och berättar om våra instrument och historien bakom dem.

Vi kan även medverka vid Gudstjänster och Musikaftnar och har också en Psalmodikonmessa där all musik spelas på psalmodikon.

Priset är för närvarande (2014) 2000 kr plus resa, 3 bilar från Hallaryd. Vi har F-skattesedel.

På nätet hittar du oss på
www.musikfamiljen.se/psalmodikon

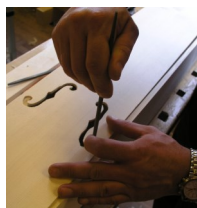
KONTAKTA OSS:

Vidar Lundbeck
0479-72019 eller 070 31 31 605
E-post: vidar@musikfamiljen.se

Gisli Olsen
0430-60082 eller 0730 33 18 30
E-post: orgelbyggare@hotmail.com

PSALMODIKONISTERNA I HALLARYD

En gång i månaden träffas ett härligt gäng i Hallaryds församlingshem och spelar psalmodikon. Många av föreningens drygt 10-talet medlemmar kommer från Hallarydstrakten, men vi har

även deltagare från Södra Ljunga i Småland, Farstorp i Skåne och Veinge i Halland.

Verksamheten startade med en bygg- och spelkurs i mars 2007. Vi började bygga i slöjdsalen i Ryfors skola en fredag kl 17 och spelade ett par psalmer i Högmässan i Göteryds kyrka på söndagen kl 11.

Rodney Sjöberg från Trollhättan, dåvarande ordförande i Nordiska Psalmodikonförbundet och en av Sveriges främsta psalmodikonbyggare, var en inspirerande kursledare.

VÄRLDSREKORD I HALLARYDS KYRKA 13 juli 2014

Världsrekord

"Antal psalmodikon som spelar samtidigt!"

SvPs 199, Den blomstertid nu kommer

Hallaryds kyrka

13 juli 2014

31 st

Vilket härmed intygas

[Signature]
Tillgängande präst

I samband med spelmansstämman till Carl Lavins minne i Hallaryd 12 - 13 juli 2014 satte vi världsrekord i störst antal psalmodikon som spelar samtidigt. Vi blev 31 st., ungefär hälften av dem från Virestad där de också haft en byggkurs för några år sen.

Tyvärr godkänner inte Guinness världsrekord för enskilda instrument med mindre antal än 200 st. och eftersom det förmodligen bara finns några hundra i hela Sverige och Norge, som spelar psalmodikon, så får världsrekordet vara inofficiellt så länge. Vi får väl se hur det går i framtiden.

PSALMODIKON

Själva lådan av gjord av gran, strängen av fårtarmar och stråken gjordes förr av en gren och hästtagel. Idag använder vi fiolstråkar.

1819 fick Sverige en ny psalmbok. Fram till dess var det klockaren, prästen eller kyrkvärden som tog ton och församlingen kunde sina psalmer. När den nya psalmboken kom visste inte folk hur de nya psalmerna skulle låta. Många kyrkor hade vid den tiden inte råd att skaffa orgel och ett nytt instrument måste till. Psalmodikon blev lösningen.

N:o 204.
G+2+3+6+7.
v. 2.

3	4	5	6	4	4	3	3
Jesu!	låt mig	stadsje	börja				
5	2	3	1	7	1	2	
3	ditt Namn, allt	hvad jag	gör,				
5	5	6	7	1	2	7	7
Att jag	mätte	framgång	spörja,				
1	1	2	7	6	6	5	
Då	få	fluta	som jag	bör.			
7	5	1	2	3	3	2	
Kom, o	Jesu!	blif mig	när,				
6	6	5	1	1	7	1	
Låt mig	blifva	der	Du	är.			

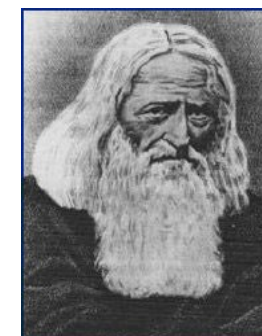
Met. N:o 407 Iones böst påpa hit.

N:o 205.
G+2+3+6+7.

1	2	3	5	2	4	3	1
Jesu!	Du, som	själen	spisar				
5	4	3	1	7	1	2	2
Med ditt	ord, och	nåd be	visar!				
3	2	1	7	6	2	7	
Allt godt	finner	jag	hos	Dig.			
1	2	3	4	2	2	1	
Blif, o	Jesu!	stads	hos	mig.			

3 5

Gamla siffernoter för psalmodikon

Hovpredikant Johannes Dillner fick i uppdrag av Musikaliska Akademien, biskopar och konungen att ta fram ett enkelt instrument. Dillner hade sett ett instrument i Danmark, som användes i officiella sammanhang. Han lät själv bygga tiotusen psalmodikon på sju år och skrev om hela psalmboken i sifferskrift för fyra stämmor. Han menade att det skulle ta tjugo - trettio minuter att lära sig spela om man kunde räkna till åtta! Bara i Sverige fanns cirka 100 000 instrument.

1832 gav Norstedts förlag ut psalmboken i sifferskrift och den såldes i tiotusentals exemplar. Med stor sannolikhet var psalmodikon det vanligaste instrumentet i Sverige under 1800-talet. Det användes i kyrkor, skolor, hem (vid husförhören), i frikyrkor och av kringresande kolportörer.

(text hämtad från Nordiska Psalmodikonförbundets informationsblad)